

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon/Fax: +40-23-052.06.22 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avpsuceava@avp.ro

Domnului primar Valentin Petrică LUȚĂ,
Primăria comunei Horodnic de Sus, județul Suceava

RECOMANDAREA

Nr. 27 din 1 APR. 2020 2020

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare a aspectelor semnalate de cotidianul local *Obiectiv – liderul presei sucevene*, în articolele intitulate: „**VIDEO ȘOCANT: Copilă de ani, însărcinată în cinci luni, bătută crunt de iubit, sub privirile mamei**”, postat în data de 15 februarie 2020, respectiv „**«Băiatu Gagicar»**», **individul care și-a bătut cu sălbăticie iubita de ani însărcinată în luna a V-a, arestat pentru 30 de zile**”, postat în data de 16.02.2020, în care se relatează pe larg despre **cazul înfiorător al unei fete în vârstă de ani, bătută cu biciul și obligată să-și pună mâinile în jar încins**, dispunând efectuarea unei anchete la Primăria comunei Horodnic de Sus, județul Suceava, pentru verificarea unor posibile încălcări a normelor constituționale referitoare la *protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, prevăzute de art. 49 și art. 22 din Constituția României.

Printre obiectivele planificate a fi verificate în cadrul anchetei a fost și cel de a **stabili dacă situația minorei era cunoscută de autoritatea locală înainte de producerea evenimentului**, având în vedere dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și obligațiile asistentului social, ale asistentului medical comunitar și ale mediatorului sanitar pentru comunitatea de romi, instituite prin art. 3 din Ordinul Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 393/2017 din 13 martie 2017 pentru aprobarea

Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei.

De asemenea, s-a avut în vedere și **verificarea documentelor întocmite, anterior mediatizării cazului, de către Primăria comunei Horodnic de Sus, județul Suceava**, cu privire la copilul abuzat (anchete sociale, rapoarte de vizită, plan individualizat de protecție etc).

Cu ocazia desfășurării anchetei la sediul Primăriei comunei Horodnic de Sus, autoritatea locală a fost reprezentată de către secretarul comunei, precum și de inspectorul principal de asistență socială, întocmindu-se procesul-verbal nr. 155/24.02.2020, înregistrat la Primăria comunei Horodnic de Sus sub nr. 731/24.02.2020.

Urmare anchetei efectuate de către reprezentanții Biroului Teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului, în raport cu răspunsurile primite din partea reprezentanților autorității publice locale și din analizarea documentelor puse la dispoziție, s-au concluzionat următoarele aspecte:

Minora supusă actelor de violență provine dintr-o familie monoparentală, din care mai fac parte mama sa și trei frați, locuind împreună într-un imobil situat în zona
din localitatea Horodnic de Sus, aparținând bunicului, în vârstă de de ani, acesta locuind într-o anexă a casei.

Atunci când este plecată din țară, pentru a presta muncă sezonieră în străinătate, mama fetei îl împuternicește pe bunic să aibă grijă de copii, înștiințând prin declarație scrisă autoritatea locală, ultima declarație în acest sens fiind cea înregistrată la Primăria comunei Horodnic de Sus cu nr. 4131/10.10.2019.

Deși locuia de 10 luni la persoana care a exercitat actele de violență asupra fetei, autoritatea publică locală nu a cunoscut acest aspect, întrucât nu au existat sesizări referitoare la existența vreunei situații de risc în care s-ar fi aflat minora și nici nu au fost informații că aceasta era însărcinată.

Minora era înscrisă la Cabinetul Medical Individual dr. (al cărui sediu se află în localitatea Horodnic de Jos), însă, din convorbirea telefonică purtată cu cadrul medical a rezultat că aceasta nu era în evidență cu sarcina, întrucât, pe de o parte, nu s-a prezentat la niciun consult medical după intervenirea sarcinii, iar, pe de altă parte, nimeni nu a informat medicul de familie despre acest fapt.

Există un post de asistent social, ocupat de doamna însoțitor, însă aceasta trebuie să îndeplinească și alte sarcini de serviciu în cadrul autorității

publice locale (desfășoară activitatea de resurse umane și de stare civilă), motivul fiind că din cele 39 de posturi prevăzute în organigrama Primăriei comunei Horodnic de Sus, mai mult de jumătate dintre acestea nu sunt ocupate, deși localitatea are peste 5000 de locuitori.

De altfel, **Primăria comunei Horodnic de Sus nu are angajat un asistent medical comunitar, și nici mediator sanitar**, deși în comunitate există componentă de etnie romă, astfel încât, **nu se pot asigura practic serviciile sociale integrate**, potrivit prevederilor Ordinului nr 393/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, emis de Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

Inspectoratul Județean de Poliție (I.J.P.) Suceava și Direcția Generală de Asistență și Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.) Suceava au intervenit cu promptitudine, imediat după relatările din mass-media referitoare la caz, dispunând măsurile ce se impuneau.

Astfel, I.P.J. Suceava a întocmit un dosar penal pe numele agresorului, luând imediat măsura reținerii, ulterior instanța încuviințând propunerea de arestare preventivă a acestuia.

În același timp, D.G.A.S.P.C. Suceava, prin Dispoziția nr. 505 din 17 februarie 2020 a directorului executiv al instituției, a dispus, începând cu data de 17 februarie 2020, până la pronunțarea instanței judecătorești competente, instituirea măsurii plasamentului în regim de urgență a minorei, pentru situația prevăzută de art. 60 lit. c) din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare („copilul abuzat sau neglijat”), în cadrul Centrului de Primire în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat, Exploatat Suceava.

În acest context, am constatat că, **deși există asistent social angajat în cadrul Primăriei comunei Horodnic de Sus, activitatea desfășurată în cadrul acestui domeniu a fost deficitară înainte de apariția evenimentului relatat de mass-media, lipsind o monitorizare adecvată a cazurilor cu potențial de risc din comunitatea locală**, unul dintre motive constituindu-l numărul mare al dosarelor de asistență socială pe care trebuie să-l gestioneze lunar angajata, precum și faptul că aceasta are și alte obligații în cadrul autorității publice locale, din cauza faptului că mai mult de jumătate din numărul posturilor vacante ce figurează în organigrama autorității publice locale, nu sunt ocupate.

Or, respectarea dreptului la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor copilului, prevăzut de art. 5 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, impune necesitatea unor acțiuni susținute a statului, prin activitatea specifică realizată de instituțiile și autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

În acest scop, dispozițiile art. 118 din Legea nr. 272/2004 stabilesc pentru persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinirea unor sarcini în domeniul protecției copilului, printre acestea fiind și cele privind monitorizarea și analizarea situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor.

În același sens, potrivit prevederilor **art. 8 alin. (7) lit. a) din Anexa 3 la H.G. nr.797/2017** (Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizată la nivelul comunelor), **în domeniul protecției drepturilor copilului, Compartimentul destinat protecției și promovării drepturilor copilului are obligația de a monitoriza și a analiza situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor.**

De altfel, **Metodologia din 2015** de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015 (anexa 2), instituie în sarcina serviciului public de asistență socială, potrivit art. 6, **obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială, criteriile fiind cele stabilite la art. 5, urmând ca, în situația identificării unor suspiciuni cu privire la existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, reprezentantul serviciului public de asistență socială să procedeze la sesizarea de îndată a direcției generale de asistență socială și protecția copilului, conform dispozițiilor art. 12.**

Acordarea serviciilor sociale integrate la nivelul autorității publice locale, potrivit Ordinului nr 393/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, emis de Ministerul Muncii și Justiției Sociale, impune respectarea dispozițiilor art. 3 alin. (1) potrivit cărora; **„Echipa comunitară integrată care asigură paleta de servicii ce sunt furnizate prin intermediul serviciului comunitar integrat este**

compusă din: asistent social, asistent medical comunitar, respectiv mediator sanitar pentru comunitățile de romi și consilier școlar/mediator școlar.”

Dincolo de atribuțiile asistentului social, prevăzute la art. 3 alin. (3), Ordinul 393/2017 stabilește la alin. (4) o serie de atribuții pentru asistentul medical comunitar de o importanță deosebită la nivelul comunității locale, printre acestea figurând, spre exemplu, cele referitoare la:

- identificarea în cadrul comunității a persoanelor și grupurilor vulnerabile din punct de vedere medical, social sau economic și realizarea catagrafierii acestora;
- identificarea factorilor de risc pentru sănătatea comunității, a persoanelor și grupurilor vulnerabile și evaluarea nevoilor de servicii de sănătate ale acestora;
- participarea la desfășurarea diferitelor acțiuni colective de pe teritoriul comunității: vaccinări, programe de screening populațional și implementarea programelor naționale de sănătate și mobilizarea populației pentru participarea la programele de vaccinări și controalele medicale profilactice;
- identificarea persoanelor neînscrise pe listele medicilor de familie, cu precădere a copiilor și gravidelor, și facilitarea accesului la medicul de familie în scopul obținerii calității de asigurat de sănătate și al asigurării accesului acestora la servicii medicale;
- supravegherea în mod activ a stării de sănătate a sugarului și a copilului mic și promovarea alăptării și practicilor corecte de nutriție;
- efectuarea de vizite la domiciliul sugarilor cu risc medico-social și urmărirea aplicării măsurilor terapeutice recomandate de medic;
- identificarea și asigurarea urmăririi și supravegherii medicale a gravidelor cu risc medico-social în colaborare cu medicul de familie și cu asistenta medicală a acestuia, prin efectuarea de vizite periodice la domiciliul gravidelor și lăuzelor;
- monitorizarea și supravegherea în mod activ a bolnavilor din evidența specială, respectiv tuberculoză, HIV/SIDA, prematuri, anemici, persoane cu tulburări mintale și de comportament, consumatori de substanțe psihotrope, alte categorii de persoane supuse riscului sau cu afecțiuni medicale înscrise în registre și/sau evidențe speciale;
- asigurarea consilierii medicale și sociale, în limita competențelor profesionale legale;
- direcționarea persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile către unitățile care furnizează serviciile medicale, sociale sau educaționale, facilitând accesul acestora la astfel de servicii, și monitorizarea accesului acestora;

- derularea unor acțiuni în comun cu serviciile sociale din primărie și personal din alte structuri de la nivel local sau județean, acțiuni necesare pentru rezolvarea problemelor sociale care pot afecta starea de sănătate sau accesul la servicii medicale al persoanei vulnerabile;

- identificarea și notificarea autorităților competente despre cazurile de violență domestică, dizabilitate, abuz, precum și alte situații care necesită intervenția altor servicii decât cele care sunt de competența asistenței medicale comunitare.

Având în vedere aceste argumente, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

R E C O M A N D A R E

1. Primarul comunei Horodnic de Sus, județul Suceava, în exercitarea atribuțiilor conferite de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunelor, aprobat prin Hotărârea nr. 797/2017, urmează să dispună măsurile necesare desfășurării corespunzătoare a activității de asistență socială la nivelul autorității publice locale, urmărind degrevarea inspectorului principal de asistență socială de sarcinile de serviciu specifice altor posturi din organigrama autorității publice locale, pentru:

- **asigurarea respectării principiului interesului superior al copilului**, prevăzut de art. 2 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **eficientizarea monitorizării tuturor minorilor din comunitate** prin luarea de măsuri concrete pentru depistarea precoce a situațiilor de risc, a celor care pot determina separarea copiilor de părinți, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie.

2. **Primarul comunei Horodnic de Sus, județul Suceava, va întreprinde demersurile necesare pentru ocuparea unui post de asistent medical comunitar și, în funcție de dimensiunea comunității de etnie romă din localitate, va lua măsurile necesare angajării unui mediator sanitar, în vederea asigurării serviciilor sociale integrate, potrivit prevederilor Ordinului nr 393/2017 pentru aprobarea Protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei, emis de Ministerul Muncii și Justiției Sociale.**

Primarul comunei Horodnic de Sus, județul Suceava va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Suceava, în termen legal, cu privire la însușirea Recomandării, comunicând măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

București, 27 martie 2020